

4.Sınıf

Defter Notları

- ✓ Türkçe
- ✓ Matematik
- ✓ Fen Bilimleri
- ✓ Sosyal Bilgiler

1. Hafta

www.mustafakabul.com

Zıt Anlamalı Sözcükler

Anlam bakımından birbirinin zıttı olan sözcüklerdir.

- Her sözcüğün zıt anlamı olmayabilir. Eşyaların, taşıtların, hayvanların, insan isimlerinin, özel isimlerin, bitki isimlerinin zıt anlamı yoktur.
- Eylemlerin olumsuz hali zıt anlam olmaz. Koşmak-koşmamak, yürümek-yürümemek, gülmek-gülmemek zıt anlamalı değildir.
- Bir sözcüğün sadece bir tane zıt anlamı vardır. Eğer birden fazla zıt anlam ifade edilirse o kelimeler zıt anlam olamaz.

Örnek: yaz mevsimin zıttı kış değildir.

⇒ Zıt anlamalı kelimeleri yazalım.

aç x tok	açık x kapalı	doğru x yanlış
ağır x hafif	akşam x sabah	evet x hayır
alt x üst	pis x temiz	erkek x kadın
alçak x yüksek	çalışkan x tembel	giriş x çıkış
büyük x küçük	taze x bayat	ilk x son
korkak x cesur	bol x dar	önce x sonra
sıcak x soğuk	uzun x kısa	pahalı x ucuz
var x yok	çok x az	olumlu x olumsuz
hızlı x.....	yapay x	dolu x
güzel x	yaş x	zarar x
tutsak x	yukarı x	yararlı x
üretim x	acemi x	sert x
öz x	kolay x	savaş x
evcil x	uzak x	ilkel x
yabancı x	eski x	karanlık x

DOĞAL SAYILARI OKUMA VE YAZMA

Rakam: Sayıları yazmak için kullandığımız 0-1-2-3-4-5-6-7-8-9 sembollerine rakam deriz.

Sayı: Rakamların biraraya gelmesiyle oluşan sembollerdir.

Sayılar 0'dan başlayıp sonsuza kadar gider. 5 - 21 - 246 - 5678 - 908965 - 450125

Basamak: Bir sayıda bulunan her rakama basamak denir.

1 Basamaklı Sayılar : Sadece 1 tane rakamdan oluşur. 0-1-2-3-4-5-6-7-8-9

2 Basamaklı Sayılar : Sadece 2 tane rakamdan oluşur. 85-69-75-19-30-66

3 Basamaklı Sayılar : Sadece 3 tane rakamdan oluşur. 569-378-404-600-996

4 Basamaklı Sayılar : Sadece 4 tane rakamdan oluşur. 5687-6302-4780-3000

5 Basamaklı Sayılar : Sadece 5 tane rakamdan oluşur. 42000-96347-63027

6 Basamaklı Sayılar : Sadece 6 tane rakamdan oluşur. 100000-526317 -896542

* Sayıların kaç basamaklı olduğunu yazınız.

568 7892 963201 7524 10000 352001 4526320 45

□ Rakam sayısı 4'ten fazla olan sayıları okumak için

→ Rakamları en sağdan başlayarak üçer gruba ayırırız. Her grubun arasına nokta işareti koyarız. Nokta "bin" diye okunur.

5.686 → beş bin altı yüz seksen altı

8.300 → sekiz bin üç yüz

55.870 → elli beş bin sekiz yüz yetmiş

74.507 → yetmiş dört bin beş yüz yedi

904.342 → dokuz yüz dört bin üç yüz kırk iki

783.500 → yedi yüz seksen üç bin beş yüz

* Sayıların üçer gruba ayırıp okunuşlarını yazınız.

65452 →

9045 →

709035 →

505600 →

* Sayıları rakamlarla yazınız.

Altı **bin** yedi yüz seksen iki →

elli dokuz **bin** üç yüz dört →

altı yüz beş **bin** altı yüz doksan dokuz →

otuz iki **bin** yüz on yedi →

* Sayıların okunuşlarını yazınız.

5005 →

50505 →

505005 →

55055 →

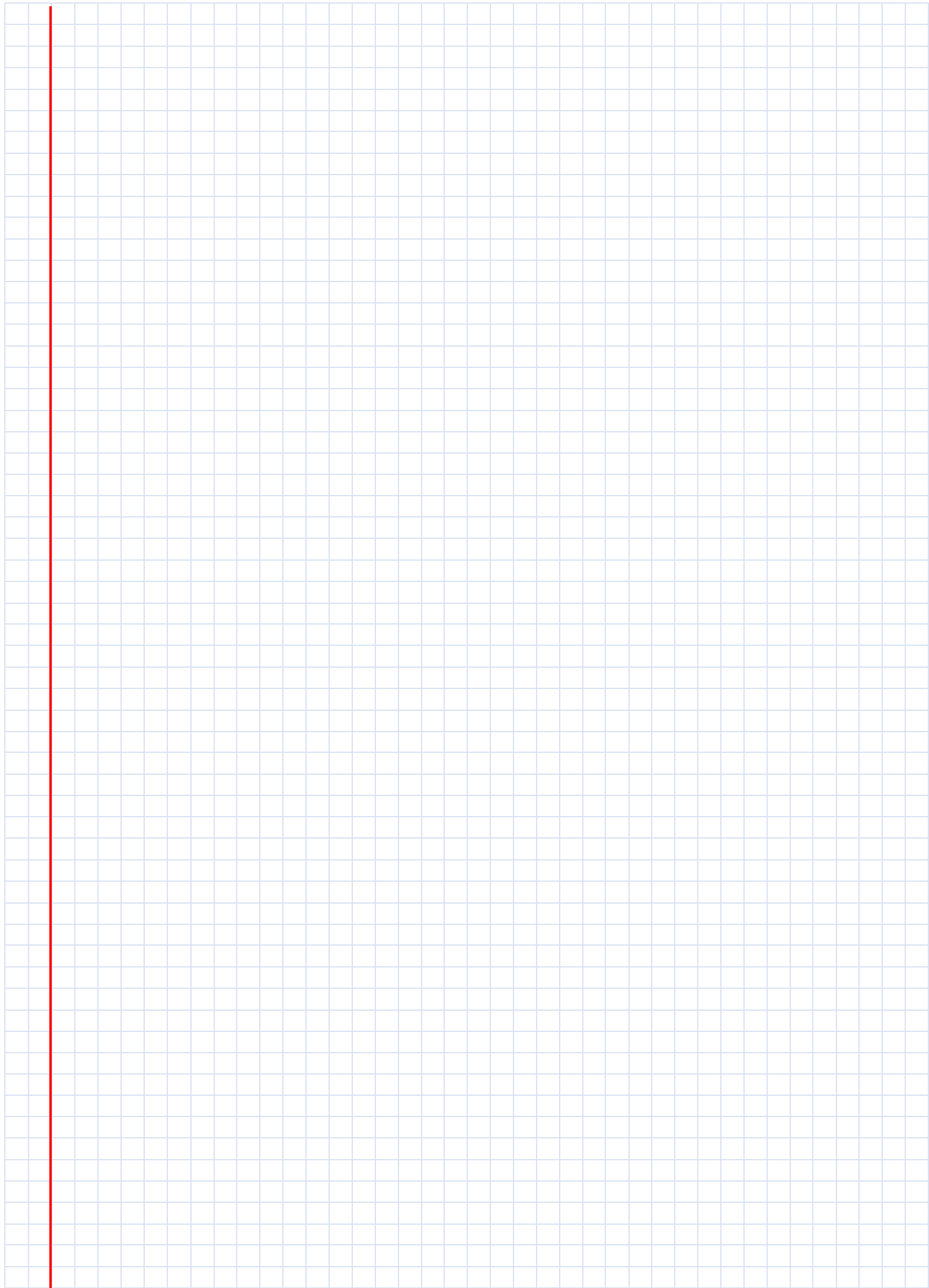
500005 →

50005 →

5050 →

500505 →

	En küçük sayı		En büyük sayı
1 basamaklı	→ 0	→	9
2 basamaklı	→ 10	→	99
3 basamaklı	→ 100	→	999
4 basamaklı	→ 1.000	→	9.999
5 basamaklı	→ 10.000	→	99.999
6 basamaklı	→ 100.000	→	999.999

YER KABUĞUNUN YAPISI

Üzerinde yaşadığımız kayaç ve topraktan oluşan, Dünya'nın en üst tabakasına **yer kabuğu** ya da **taş küre** deriz.

- İnsanlar, bitkiler, kara hayvanları yer kabuğunun üzerinde yaşar.
- Dağlar, ovalar, nehirler, ormanlar yer kabuğunun üzerindedir.
- Yer kabuğu toprak olarak bildiğimiz **kayaçlardan** meydana gelir.

* Kayaçlar nasıl oluşur?

Yer kabuğunda bulunan toprak, taş, çakıl, kum, kaya gibi farklı büyüklükte kayaçlar bulunur.

- Dünya'nın iç katmanlarında olan **magma** (sıcak ve erimiş madenler) lav şeklinde yer yüzüne fışkırır. Yanardağlardan ve çatlaklardan fışkıran lavlar çok büyük kayalar haline gelir. Sıcak lavlar zamanla soğumaya başlar ve sertleşir.
- Sertleşen kayalar zamanla parçalanmaya başlar. Büyük kayalar parçalanır taşlar oluşur. Taşlar parçalanır çakıl ve kumlar oluşur.

* Kayaçlar nasıl parçalanır?

- Havanın birden soğuması ve ısınmasıyla kayaçlar parçalanabilir.
- Su (yağmur, deniz, yer altı suları) şiddetle kayaçlara çarparak aşınmasına ve parçalanmasına neden olur.
- Rüzgar, fırtına, hortum gibi doğa olayları da kayaçları parçalar.
- Bitkiler kökleriyle, böcekler ve sürüngenler sürtünerek, insanlar kullanarak kayaçları parçalar.

* Mineral nedir?

- Kayaçların içinde bulunan çok küçük sert ve katı maddelerdir.
- Mineraller farklı renk, yapı ve şekle sahiptir.
- Kayaçların rengini, şeklini özelliklerini, değerini içindeki mineraller belirler.
- Bir kayaç içinde birçok farklı mineral olabilir.

* Maden nedir?

- Bazı kayaçlar ekonomik olarak çok değerlidir.
- Değerli olan ve günlük hayatımızda ham madde olarak kullanılan kayaçlara maden deriz.
- Kömür, altın, bakır, elmas, demir, bor, linyit, mermer, alüminyum, kurşun, fosfat, tuz gibi madenler vardır.
- Yer kabuğu içinde bulunan bu madenler maden ocağı denilen yerlerden çıkarılır, fabrikalarda işlenir ve günlük eşya yapımında kullanılır.

- **Altın** en değerli madenlerden biridir.
- Uşak şehrimizde çok büyük **altın** madeni vardır.
- Altın daha çok takı, süsleme, elektronik alanında kullanılır.

- **Bakır** ülkemizde çok çıkarılan değerli madenlerden biridir.
- Artvin, Kastamonu Elazığ şehirlerimizde **bakır** madeni vardır.
- Elektrik kablosu, elektronik, inşaat, kuyumculuk alanında kullanılır.

- **Demir** en çok kullanılan madenlerden biridir.
- Sivas, Malatya, Maraş gibi şehirlerimizde çıkarılır.
- İnşaat, eşya, taşıt gibi alanlarda kullanılır.

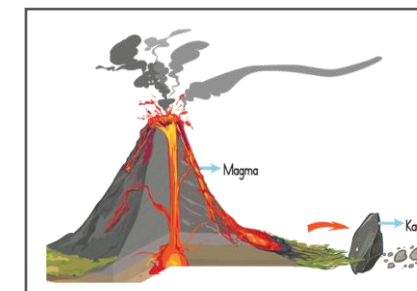
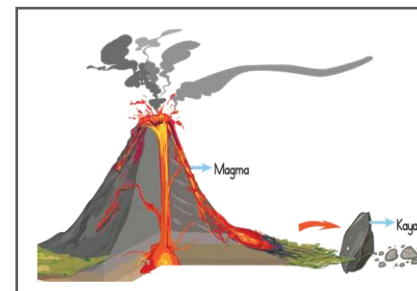
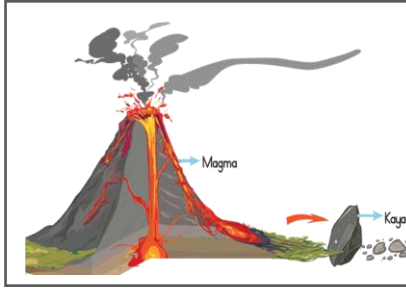
- **Bor** madeni dünyada en çok ülkemizde çıkarılır.
- Kütahya, Balıkesir, Eskişehir şehirlerimizde bor madeni vardır.
- ilaç, gübre, temizlik, inşaat gibi her alanda kullanılır.

- **Gümüş**, genellikle takı ve süs eşyası üretiminde kullanılır.
- **Taş kömürü**, enerji üretiminde kullanılan önemli bir yer altı kaynağımızdır.
- **Mermer**, heykel, süs eşyası, mutfak tezgâhı, mezar taşı yapımında kullanılır.
- Linyit, sanayide, elektrik üretiminde, ev ve iş yerlerinde ısınma amaçlı kullanılır.

♥ Kayaçları, içindeki mineralleri ve madenleri inceleyen bilim dalına mineraloji denir. Bu bilimle uğraşan bilim insanlarına minerolog denir.

♥ Ülkemizde madenleri araştırmak, çıkarmak, işletmekle görevli kurumumuz MTA'dır. (Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü)

1.ÜNİTE: BİREY VE TOPLUM

Kimlik Belgeleri

Bizim kim olduğunuzu kanıtlayan ve resmi kurumlardan verilen belgelere kimlik belgesi denir. Kimlik belgeleri:

- Üzerinde bizi tanıtan bazı bilgiler bulunur.
- Resmi kurumlar tarafından verilir. Üzerinde imza ya da mühür bulunur.
- Bazı belgelerde fotoğraf yapıştırılır.

Kimlik Belgeleri

› T.C. Kimlik Kartı	› Öğrenci Belgesi
› Pasaport	› Müze Kartı
› Kütüphane Kartı	› Sürücü Belgesi

Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı

- ♥ Doğduktan sonra herkese Nüfus Müdürlüğü tarafından verilir.
- ♥ 11 basamaklı T.C. kimlik numarası bulunur.
- ♥ Üzerinde adımız, soyadımız, cinsiyetimiz, doğum tarımız, fotoğraf ve imza gibi bölümler vardır.
- ♥ Kimlik kartımız üzerinde bulunan çipte (yonga) bize ait güvenlik kodları, parmak izlerimiz, medeni hali, cinsiyet, kan grubu gibi bilgiler vardır.
- ♥ Kimlik kartımızın süresi 10 yıldır. 10 yılda bir değiştirilir.
- ♥ T.C. kimlik kartı bizim Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğumuzu gösterir.
- ♥ Kimlik kartımızı hastane, okul, emniyet gibi resmi işlerde kullanırız.
- ♥ 15 yaşına girince fotoğraf yapıştırılması zorunludur.

Öğrenci Belgesi

- ♥ Öğrencisi olduğumuz okulun müdürü tarafından verilir. Hangi okula ve hangi sınıfa gittiğimizi gösterir.
- ♥ Toplu taşıma, müze, sinema gibi yerlerden indirimli faydalanabiliriz.
- ♥ Öğrenci belgesinin süresi 1 yıldır.